
Predlozi novih oblasti za praćenje – bolničke apoteke

Prof. dr Ljiljana Tasić

Delatnost bolničke apoteke

- kvalitativni i kvantitativni **prijem lekova i medicinskih sredstava**, kao i skladištenje istih
- **snabdevanje lekovima** (sa i van liste lekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja) i **medicinskim sredstvima** neophodnim za lečenje pacijenata bolnice
- **izdavanje lekova pod posebnim režimom izdavanja** (lekovi sa opojnim drogama i lekovi van liste lekova)
- bolnička apoteka vrši snabdevanje zdravstvenih radnih jedinica gotovim lekovima, sanitetskim potrošnim materijalom, hemikalijama, instrumentima
- **obezbeđivanje racionalne farmakoterapije** u okviru sprovođenja koncepta farmaceutske zdravstvene zaštite na sekundarnom i tercijarnom nivou

Delatnost bolničke apoteke

- praćenje sprovođenja utvrđenih terapijskih protokola lečenja
- pružanje informacija o lekovima i medicinskim sredstvima zdravstvenim radnicima
- konsultacije sa zdravstvenim radnicima u vezi sa racionalnim izborom vrste, doze, oblika i načina aplikacije leka za pacijenta
- praćenje reakcije pacijenta na lek i prijava neželjenih reakcija na lek Agenciji za lekove i medicinska sredstva Republike Srbije
- konsultacije sa zdravstvenim radnicima o pravilnoj administraciji leka
- administrativna obrada podataka o potrošnji lekova i medicinskih sredstava po odeljenjima
- kreiranje politike racionalnog korišćenja lekova i medicinskih sredstava u saradnji sa drugim zdravstvenim radnicima

Bolnička apoteka – napredne aktivnosti farmaceuta

- obavlja razgovor sa pacijentom pri prijemu u bolnicu
- uzima farmakoanamnezu, odnosno detaljne podatke o lekovima i ostalim proizvodima (biljni lekovi, dijetetski proizvodi itd.) koje je pacijent koristio u prethodnom periodu
- pregleda rokove upotrebe lekove donete od strane pacijenta - podaci se beleže u za to definisan obrazac, a sve ono što je od značaja za dalji izbor terapije ili je dovelo do hospitalizacije pacijenta se beleži u terapijsku listu
- obavlja razgovor sa pacijentom tokom njegovog boravka u bolnici
- obaveštava lekara i evidentira ukoliko smatra da bi trebalo promeniti/smanjiti/dopuniti terapiju lekom ili ostalim proizvodima za zaštitu zdravlja
- obavlja razgovor sa pacijentom pri otpustu iz bolnice, pri čemu daje informacije na koji način treba da koristi lekove koje je lekar propisao

Pilot projekat

"Indikatori kvaliteta i bezbednost pacijenata u farmaceutskoj zdravstvenoj delatnosti – bolnička apoteka”

- **Nosilac Projekta:** Centar za razvoj farmaceutske prakse - Farmaceutski fakultet Univerzitet u Beogradu
- Pilot projekat realizovan na teritoriji grada Beograda

- **Rukovodilac projekta:** Prof. dr Ljiljana Tasić
- **Trajanje projekta:** 6 meseci (1.januar 2012 - 30.jun 2012)

- **Ciljevi projekta:**
- Razvijanje upitnika za merenje i praćenje indikatora kvaliteta zdravstvene zaštite u bolničkim apotekama.
- Prikaz rezultata Republičkoj stručnoj komisiji za kvalitet zdravstvene zaštite, Farmaceutskoj komori Srbije i stručnoj javnosti.

- **Ciljevi projekta u fazi 2:**
- Selektovanje adekvatnih indikatora primenljivih na teritoriji Republike Srbije
- Proširivanje i implementacija projekta u svim bolničkim apotekama na teritoriji Srbije

Pilot projekat

"Indikatori kvaliteta i bezbednost pacijenata u farmaceutskoj zdravstvenoj delatnosti – bolnička apoteka”

Uzorak: 6 bolničkih apoteka, 5 sa teritorije Beograda i 1 apoteka iz unutrašnjosti Srbije

1. Služba za farmaceutsku delatnost i snabdevanje Kliničkog centra Srbije (izrada magistralnih i galenskih lekova)
2. Služba za farmaceutsku delatnost i snabdevanje - Odeljenje - apoteka Urgentnog centra
3. Apoteka Instituta za onkologiju i radiologiju Srbije
4. Služba za farmaceutsku delatnost ZC Vranje
5. Služba za medicinsko snabdevanje sa centrom za infuzione rastvore - KBC Zvezdara
6. Apoteka Instituta za zdravstvenu zaštitu majke i deteta Srbije "Dr Vukan Čupić”

Pilot projekat

"Indikatori kvaliteta i bezbednost pacijenata u farmaceutskoj zdravstvenoj delatnosti – bolnička apoteka”

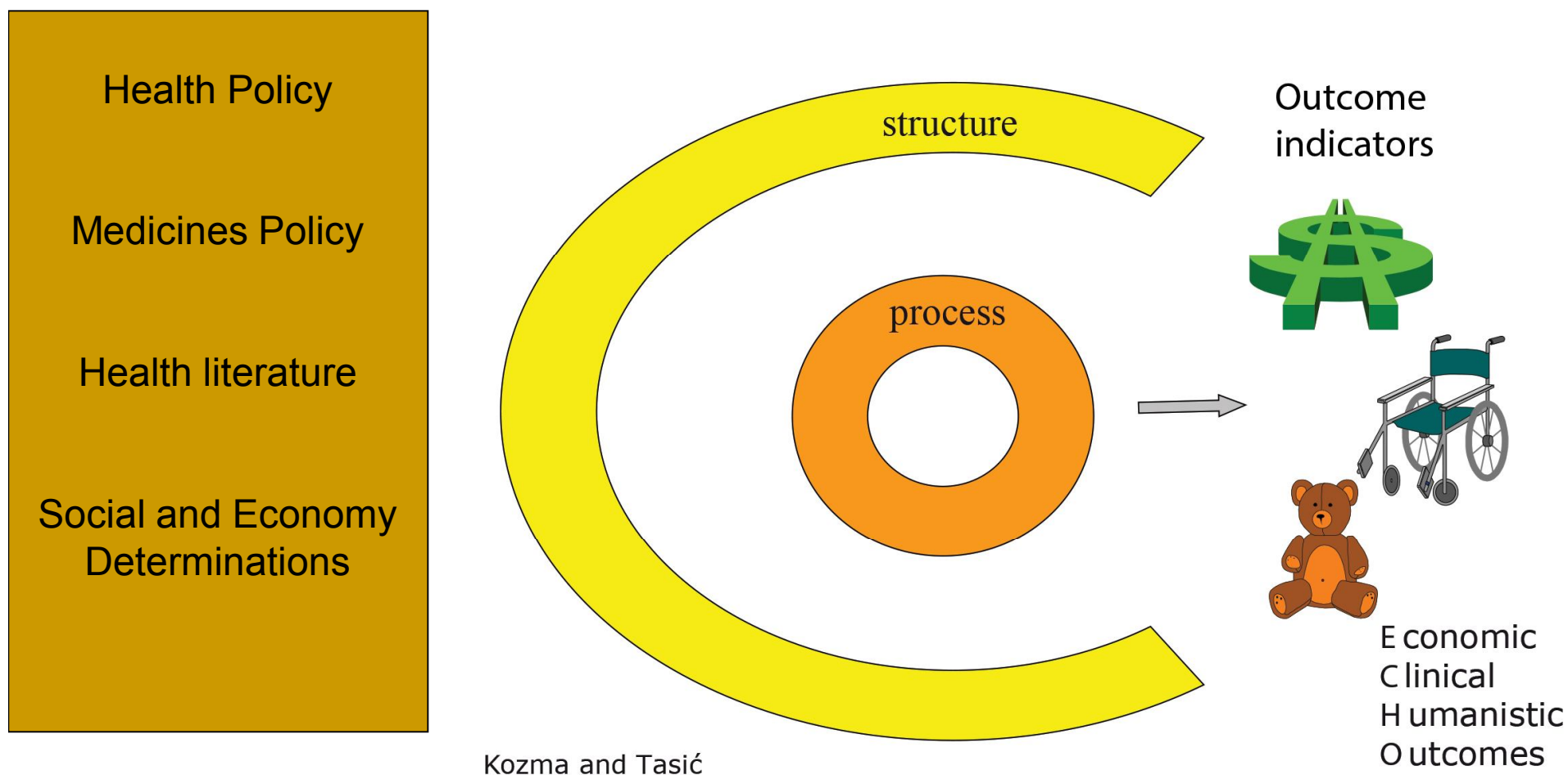
- Upitnik korišćen u svrhu praćenja pokazatelja konstruisan je na način da obuhvati čitav spektar radnih aktivnosti farmaceuta u bolničkim apotekama, čemu su doprinele sugestije farmaceuta iz prakse, a udruženo sa znanjem akademskih farmaceuta
- Implementacija upitnika i njegova primena može se očekivati u narednom periodu u apotekama na sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvenog sistema na teritoriji čitave Srbije, s obzirom na njegovu primenljivost u merenju indikatora kvaliteta

Sekundarna i tercijarna zdravstvena zaštita

POKAZATELJI KVALITETA FARMACEUTSKE ZDRAVSTVENE DELATNOSTI - BOLNIČKE APOTEKE

- Prosečan broj pacijenata po farmaceutu
 - Prosečan broj trebovanja po farmaceutu
 - Prosečan broj naloga N1 i N2 po farmaceutu
 - Prosečan broj terapijskih intervencija farmaceuta u odnosu na ukupan broj pacijenata
 - Procenat rashoda lekova i medicinskih sredstava usled isteka roka upotrebe u odnosu na ukupnu nabavnu vrednost lekova i medicinskih sredstava
 - Broj konsultacija sa farmaceutom od strane lekara i medicinskih sestara pre neposredne primene leka
 - Broj pripremljenih specifikacija lekova i medicinskih sredstava za postupak javnih nabavki bolnice/kliničko bolničkog centar
- **BEZBEDNOST PACIJENATA**
 - Broj prijava neželjenih reakcija na lek i medicinsko sredstvo od strane farmaceuta
 - Procenat pogrešnih isporuka na odeljenje
 - Procenat prispelih trebovanja sa administrativnom greškom

Ekonomski, klinički i humanistički ishodi FZZ i FP

Upotreba indikatora

1. Pобољшanje kvaliteta
2. Benchmarking: poređenje performanse sa rivalima
3. Pобољшати ishode kod pacijenata
4. Obrazovanje farmaceuta/lekara
5. Pružanje dokaza obveznicima treće strane
6. Za rukovodstvo/poboљшanje efikasnosti
7. Pomaže definisanju i ispunjavanju standarda zaštite/usluga
8. Smanjenje troškova zaštite
9. Identifikovanje podvala i grešaka
10. Povećanje profesionalnosti među farmaceutima

Efektivni indikatori performansi su:

S-Specifični (specific), značajni (significant),

M-Merljivi (measurable), motivišući (motivational)

A-Dostupni (attainable), dostižni (achievable), prihvatljivi (acceptable), orijantisani ka akciji (action oriented)

R-relevantni (relevant), realni (realistic),

T-vezani za vreme (time-bound), opipljivi (tangible), sledljivi (trackable)